

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Sanderi Angli Doct. Theol. De Origine Ac
Progressv Schismatis Anglicani Libri Tres ...**

Sander, Nicholas

Coloniæ Agrippinæ, 1610

Hæretici Anglicani Catholicis Veneficij crimen imponunt. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64680](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64680)

erit. Quemadmodum ergo hæreticarum quæ-
stionum summa erat, vt Ecclesias Anglicanas
irêt, & Reginæ morigerarêtur: ita ij vnū hoc
responsum continuò inferebant, se in rebus
temporalibus & ciuilibus ei obedientiã præ-
stituros, in religionis autem negotijs illi ne-
quaquam se teneri obedire. Vt interim hoc
loco alias rationes præteream, quas hæretici
audientes, confundebantur; Catholici verò,
ædificabantur, & ad vitam suam ea pro reli-
gione deponendam animabantur: pro qua
imbelles illos puerulos tanta cum constan-
tia & robore dimicasse videbant. Post-
quam verò Deus eos abundè probasset, ac
per illos veritatis vim demonstrasset, eos ex
hæreticorum manibus multifariam libera-
uit, ac aliquot mensibus euolutis, ad Semina-
rium Rhemense perduxit, vt aliquando do-
ctiores ex eo in Angliam reuersi, maiore cum
animo hæreticos capitales suos inimicos de-
uincant.

*Hæretici Anglicani Catholicis veneficij cri-
men imponunt.*

CAPVT XIII.

Habet hoc præter cætera Anglicana Sy-
nagoga, vt Catholicos tanquã Magos &
veneficos tractet & habeat, imitata in eo
gentiles Imperatores & Tyrannos, qui in
Christianorum persecutione, si quid virtu-
tis heroicæ, aut miraculi in ijs fuisset
animaduersum, id continuò Necromantiæ
& ma-

& malis artibus attribuebant. Si ignis eos non
 vlsisset, ferrum non læsisset, aqua non absor-
 buisset, si plagæ & inflictæ vulnera diuina o-
 pe coiuisent; tùm verò sancti illi Necromā-
 tæ incantatores, & malefici appellabantur,
 prout ex sacris Martyrum historijs licet in-
 telligere. Idem nunc planè in Anglicana sy-
 nagoga obtinet, quo videlicet facilius huius
 nostræ persecutionis, cum antiquis illis simi-
 litudinem & consonantiam intelligamus:
 Sciamulque vnum illarum authorem esse, &
 sicut ille cessauerunt, ita quoque hanc finitu-
 ram & sanctam ad extremum Ecclesiam, de
 persecutoribus suis triumphaturam.

*Pyramis
 Londinensis
 combusta.*

Pyramis Londinensis nonnullis ab hinc annis,
 mirabiliter sanè de calo tacta, conflagrauit in-
 cendio furioso & inextinguibili: quis aduersa-
 riorum rem non attribuit nostrorum prestigijs
 veneficia quadam aut incantationes, membra-
 nulis & figuris conglomerata, cum similibus ne-
 scio quibus ineptijs, terra venis abdita, fuerunt
 aliquando à quibusdam inuenta. Res putabatur
 ad Reginae perniciem & interitum composita.
 Quis non insimulabat huius facti Catholicos? at
 paulo post compertum est, ministrum quendam
 magis fuisse authorem, & participes habuisse
 acerrimos Evangelicos: secutam est altum dere
 tota silentium, nisi quòd aliqui deriuandi cri-
 minis causa, adijcere solebant, illum forte mi-
 nistrum, dissimulasse religionem, & fuisse ani-
 mo reuera Papistam. Cum haberentur comitia

*Pincksius, in
 ciuitate
 Oxoniensi,*

in ciuitate quadam Academica, oblatu est in-
 dicibus Bibliopola quidam, cui verba nonnulla
 in religionis Catholica fauorem exciderant.

Habitu

Habitus est à confesso perasperè: præter multa enim grauiſſima carcere perpeſſa, res tandem partim Quaſitorum ſuffragio partim acerbitate iudicum, eò deducta eſt, vt hominis prius in foro diffamati auricula clauis ferreis colūna lignea affigerentur, & deinde cultro in manus proprias tradito, ipſe earum ſe diſſecatione liberaret. Res viſa eſt multis ſupra modum ſeuera. Quid ſecutum eſt? mirabile ſanè Dei iudicium. Iudices ambo, (ſolent enim præſſe duo) omnes etiã Quaſitores, & multi ex præcipuis totius confesſus, cum plurimis aſſiſtentium, pauciſſimis diebus inaudito morbi genere, partim in ea ciuitate, partim alibi perierunt. Sed & hoc etiam Catholicorum magis tributum fuit.

Quid ergo nobis integrum, quid ſecurum, cū non ſolum aliena peccata, ſed & iudicia Dei manifeſta noſtram in fraudem & calumniam vertantur?

Verùm nos innumeris, quæ adduci poſſent exemplis in præſentiarum omiſſis, vnum tantum referemus, ex quo id quod dicimus manifeſtius euadat, tum quomodo Catholici hæreticos ſuos vlcifcantur, conſtet; omnia enim iſta Sanctam noſtram religionem aſtrunt atque confirmant.

Aegrotare ceperat generoſus quidam aulicus, vita ſplendida, & fortuna non infirma. Huic grauiſſe laboranti (vt eiufmodi tempore euenire ſolet, vel negligentiffimis) ingeſſerat ſe quædam acris de futura vita cogitatio. Aduocauit præſbyterum, (erat enim ſententia Catholicus) vt illius conſilio rectè mori diſceret. Ille, pro ratione officij, & Eccleſiæ Catholicæ conſuetudine, admo-

Hiſtoria de
reſtitutione

admo-

admonuit inter cetera, vt si qua in re quemquam
laxisset, aut aliena bona minus iuste occupasset:
interetur statim, pro facultate restituere. An-
nuit egrotus: occurebat animo, quiddam olim
Caluiniانو cuiusdam, iuris quidem specie subla-
tum, sed conscientia Catholica minime securi:
iubet restitui: moritur. Vxor autem vidua, cui
mariti voluntatem perimplere discuperet, nec
auderet tamen heretico reddere, angebatur ve-
hementissime, nec expedire se poterat. Dum ha-
rebat autem, accurrit forte fortuna Sacerdos,
impertit ei dolorem suum, obtestatur vt vel o-
pera vel consilio iuuet.

Sacerdotis
nomen erat
Aluayus.

Vir Dei, perspecto scemina sanctissimo des-
derio, zelo plenissimus, obtulit se in rei facien-
de discrimen, existimans hominem tam ferum
& barbarum non futurum, qui de beneficio vin-
dictam expeteret. Itaque re prius Deo commi-
data, conscenso equo, viam ingreditur: cumque
ad ciuitatem peruenisset, quam habitabat is, cui
erant pecunie reddendae: collocat equum in pro-
ximo diuersorio, vt paratus ad fugam esset. Sta-
tim post expeditum negotium. Ipse domum cre-
ditoris petit, euocat solum, & manu prehensum,
seducit à ceteris. Narrat se pecunias habere,
quas ei sit ea conditione traditurus, vt nihil in-
quirat, vel demittente, vel de latore, vel de re-
ipsa: tantum accipiat & fruatur vt suis. Spondet
senex, & firmissimè promittit: & gratis alium
hominem dimisit. Sacerdos magna contentione
festinat ad hospitium, vt equum ad fugiendum arri-
piat, sed frustra: statim enim à sene perfido pro-
ditus, & à viris ab eo missis comprehensus est. Et
primùm quidem hanc ei calumniam fecerunt,
vt non

Die tertio
paschatis.

Huius nomē
erat Fische-
rus, de ciui-
tate Vuar-
vicensi.

Pecunia e-
rant 20. Li-
bra Angli-
cana.

ut non hominem, sed diabolum esse dicerent, qui pecunias à se factas attulisset ad senem illaqueandum. Et huius rei illo argumento utebantur præter cetera, quod equum nigrum haberet, quem obseruabant diligenter, an aliorum equorum more fœnum commederet. Deinde etiam sacerdoti ipsi iniecto ferro, & intra cubiculum munitum concluso, addiderunt quendam, qui die noctaque cum illo esset, & obseruaret, an villo tempore ocreas detraheret, & si pedes equinos, bifidas, aut bifulcos haberet, illo enim indicio cognosci demonem humana specie latitantem affirmabant. Ingens autem populi multitudo domum obsederat, & pecunias effusè offerebat, ut hoc monstrum oculis intuerentur. Iam enim populo persuasum fuerat, esse reuera Cacodæmonem.

Quis enim vnquam (inquiunt) humane mentis compos, pecunias vltro offerret, & gratis largiretur homini ignoto, hospiti, & peregrino? Cum aliquandiu Christi seruum hac contumelia agitasset, simulabant, (& fictè ad maiorem iniuriam) se hominem velle liberum dimittere. At Caluianus ille ingratus qui pecunias acceperat, subornat qui egredientem retraheret e fuga, & reum ageret læsæ maiestatis. Quo factò, repente totus diripiebatur. Et e quo quidem eius utebantur pro suo libitu: pecunias verò omnes auferebant, excepta quadam particula qua itineris expensis inseruiret ad Londinensem vsque ciuitatem, quò eum paulo post captiuum mittunt, firmo & diligenti satelitio septum. Vbi cum venisset, & consilio regiam exposuisset, (vel vni potius eorum, ne res ad mortu

Hi erant duo
Esoberi fratres.

Diabolus
habetur quòd
alienare
stituit.

Hic erat Esoberi frater

Hoc est primo in ianitoris sui custodia. Secundo in carcerem qui vocatur, Porta Vestmonasteriensis.

64

Appendix siue Liber Quartus

mortui ignominiam diuulgaretur) reiectus est ab eis ad Superintendēdem Londinensem, qui illum primum in vnum carcerem, deinde in alium, tertio in arcem Londinensem coniecit, vbi ad quartum ferè annum, vix euitatis tormentum, penam luit huius nefandi restitutionis flagitij.

Fructus, quem ex ea persecutione Catholicici sunt indepti.

CAPVT XIV.

AVdiuisti Christiane lector, modos quibus Anglicani hæretici religionem Catholicam ex suo regno extirpare, ac omnes qui eam profitentur, persuadere allaborant; Modos reuera absque modo, media impia, crudelia, infamia, hæreticis Calvinianis propria, in Inferno tradita, & in Sathanæ schola excogitata. Vt ergo bonitas Dei intelligatur, quantoque eius brachium hostium suorum malitia potentius sit, in vulgus etiam constet: Sciant mihi omnes Catholici, quotquot aliquando hanc historiam lecturi sunt, id tandem Reginam ac illius ministros cum omnibus suis machinis, quibus hactenus religionem nostram oppugnauerunt, fuisse consecutos, quod Catholici confirmati, purgati, in multis reformati, post persecutiones istas maiore cum cautela & diligentia, in fidei suae confessione viuere incœperint. Cum enim Regina Maria moriretur, & religio in Angliam mutaret, post Episcopos & prælatos Catholicos captos & fugatos, populus velut ouis grex, sine Pastore in magnis tenebris & caliginē